

4. søndag i advent

18-12-2016 Væggerskilde kirkes jubilæum

74 Vær velkommen, Herrens år
80 Tak og ære være Gud (3 eller 5)
91 Store Gud og frelsermand
78 Blomstre som en rosegård
90 Op, glædes alle, glædes nu

Denne hellige lektie skriver profeten Esajas: Hvor herligt lyder budbringerens fodtrin hen over bjergene! Han forkynder fred, han bringer godt budskab og forkynder frelse. Han siger til Zion: »Din Gud er konge.« Hør, dine vægtene løfter røsten, de jubler i kor, for med egne øjne ser de Herren vende hjem til Zion. Bryd ud i jublende kor, Jerusalems ruiner! For Herren trøster sit folk, han har løskøbt Jerusalem. Herren har blottet sin hellige arm for øjnene af alle folkene, hele den vide jord skal se vor Guds frelse. *Es 52,7-10*

* *Epistlen skriver apostlen Paulus til filipperne:* Glæd jer altid i Herren! Jeg siger atter: Glæd jer! Lad jeres mildhed blive kendt af alle mennesker. Herren er nær. Vær ikke bekymrede for noget, men bring i alle forhold jeres ønsker frem for Gud i bøn og påkaldelse med tak. Og Guds fred, som overgår al forstand, vil bevare jeres hjerter og tanker i Kristus Jesus. *Fil 4,4-7*

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Dette er Johannes' vidnesbyrd, da jøderne fra Jerusalem sendte præster og levitter ud til ham for at spørge ham: »Hvem er du?« Da bekendte han og benægtede ikke, han bekendte: »Jeg er ikke Kristus.« »Hvad er du da?« spurgte de ham, »er du Elias?« »Det er jeg ikke,« svarede han. »Er du Profeten?« »Nej,« svarede han. Så sagde de til ham: »Hvem er du da? Vi skal have svar med til dem, der har sendt os; hvad siger du om dig selv?« Han svarede: »Jeg er »en, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej!« som profeten Esajas har sagt.« De var udsendt af farisæerne, og de spurgte ham: »Hvorfor døber du så, når du hverken er Kristus eller Elias eller Profeten?« Johannes svarede dem: »Jeg døber med vand; midt iblandt jer står en, som I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hans skørem er jeg ikke værdig til at løse.« Dette skete i Betania på den anden side af Jordan, hvor Johannes døpte. *Joh 1,19-28*

Hvem er du?

Hvis nogen spørger dig: ”Hvem er du?”, hvad svarer du så?

Jeg tænker, vi umiddelbart svarer ved at fortælle, hvad vi hedder. Vi fortæller om, hvor vi bor, og vi fortæller om vores familie, forældre, børn eller børnebørn og om venner. Vi fortæller måske også om vores arbejde, hvad vi er optaget af i vores fritid, hvilke interesser, vi har, og hvilke sorger, vi har, hvilke bekymringer, vi gør os, og hvilken glæde, som fylder os.

Alt, hvad vi sådan fortæller om os selv, er med til at tegne et billede af os, og er dermed også med til at besvare spørgsmålet: Hvem er du?

Jeg er ikke

Det tankevækkende ved evangeliet i dag er imidlertid, at Johannes Døberen, i alt fald som udgangspunkt, svarer på en anden måde.

Han får også sagt noget om sig selv, men det sker indirekte ved, at han understreger, hvem han ikke er. Johannes Døberen får tydeligt sagt: Jeg er ikke Kristus, og jeg er heller ikke profeten Elias eller nogen som helst anden profet.

Derefter får Johannes så fortalt, hvordan han ganske rigtig døber med vand, står i Jordanfloden og tager imod folk, der opsøger ham. Han kan føle sig, siger han med citat fra profeten Esajas, som en stemme, der taler i en ørken. Johannes Døberen siger: ”Jeg er én, der råber i ørkenen: `Jævn Herrens vej!’”.

Jesus og jeg

Johannes Døberen peger først og fremmest væk fra sig selv. Han peger på en anden.

Heri ligner han os, når vi fortæller om os selv ved at fortælle om dem, vi holder af og om de mennesker som er med til at skabe og forme dagligdagen for os. Dem, som er med til at holde vores liv sammen og give det mening og fylde.

Men forskellen på Johannes Døberen og os er alligevel den, at Johannes så ensidigt peger væk fra sig selv, idet han peger på en anden, på Kristus.

Johannes Døberen er sig tydelig bevidst om forskellen på ham selv og Jesus. Han føler sig end ikke værdig til at løsne Jesu sandalrem, dvs. han føler sig mindre end den tjener og slave, som kunne have haft den opgave.

Denne udtalte trang til at tale sig selv ned, gøre sig mindre end Jesus, er ikke udtryk for falsk ydmyghed eller en form for fortidig jantelov. Dem hænger derimod sammen med, at Johannes Døberen ser noget, som de andre, der opsøger ham, ikke ser.

Johannes Døberen ser, at Jesus er Kristus, Messias, Guds søn. Forskellen mellem Jesus og ham selv er forskellen mellem Gud og menneske, himmel og jord, evighed og tid. Derfor denne pegen væk fra sig selv og Johannes Døberens ydmyge ord om, at han end ikke er værdig til at løsne Jesu sandalrem.

Det græske ord, som vi oversætter med `at være værdig til´ `axios´ betyder egentlig `veje det samme´ og `have samme værdi´. Og det har de to Johannes og Jesus jo ikke, når Jesus er Kristus, Guds egen søn. Det ser Johannes Døberen, og derfor er det også let for ham at pege væk fra sig selv.

Herolden

Johannes Døberen er ubetydelig i forhold til den, han peger på. Det er han meget bevidst om. Han er mindre end en tjener og en slave i forhold til guds egen søn. Men han er på den anden side ikke ikke-nogen. Han er ikke en udvisket person, hverken utydelig eller usynlig. Han er ikke et menneske, sådan som vi kan sige det, går i et med tapetet.

Vi finder ham i den kristne ikonografi skildret som en farverig person med viltert skæg og klædt i grove klæder af kameluld. Og Johannes får desuden karakter af sin opgave. Han træder tydeligt frem i kraft sit kald.

Han er jo signalet, herolden og budbringeren. I dag 4. søndag i advent er han manden, der peger på Jesu tilstedeværelse i verden, han varsler hans komme og fødsel julenat.

Stemmen

Johannes Døberen er manden med fingeren, der peger på Jesus, eller sådan som han selv med et citat fra profeten Esajas siger: Jeg er en stemme i ørkenen.

Der er nogen, vi husker på stemmen og let kan genkende på deres røst.

Når vi hører deres stemme i radioen eller på afstand udenfor på gaden, så kan vi genkende vedkommende. Vi ved, hvem det er, bare ved at høre stemmen.

Ligesom vi kan genkende hinanden på trinene, så er det ikke nødvendigvis sådan, at vi skal kunne se ansigt, krop og hænder for at genkende en anden.

Sådan var det måske også med Johannes Døberen, en markant person, som vi nemt ville have kunnet genkendt, hvis vi havde levet dengang, men det er egentlig ikke det centrale, om vi kunne have genkendt netop Johannes stemme. Det betyder mindre om den var klangfuld, sprød, nasal, vredladen eller ligefrem skinger.

Når Johannes Døberen kalder sig selv for en stemme, og en der råber i ørkenen, så tænker han mere på indholdet af det, han lægger stemme til.

Når Johannes er en stemme i ørkenen, så betyder det, at Johannes Døberens egen identitet kommer i anden række. Det er budskabet, han bringer, som står først.

Som præst bliver man mindet om det gang på gang. Budskabet står over forkynderen. Man står jo helt konkret i en række af præster, som har været i sognet. Således også her i Væggerskilde kirke, hvis første 100 år som kirke, vi nu fejrer idag.

Det samme budskab har lydt nu her gennem 100 år, - der er fejret jul her 100 gange - men dette glædelige budskab er forkyndt gennem flere præstemunde, og menigheden er naturligvis også skiftet ud, nye generationer er kommet til, og nye vil forhåbentlig følge.

At budskabet kommer først betyder så ikke, at den konkrete præst ligesom den konkrete menighed ikke spiller en rolle. Det gør vi, og der er brug for vores stemme, hvordan den end er. Det skal siges igen og igen:

Evangeliet, budskabet om Jesus fra Nazareth, hans fødsel, hans død og opstandelse er lys over vores liv, og et lys, som både understreger for os, hvilken gave vores liv og fællesskab med hinanden er, samtidigt med at det bringer håb ind i vores livs mørke.

En stemme i ørkenen

Johannes Døberen siger om sig selv, at han er en, der råber i ørkenen. Ørkenen skal vi her forstå som andet og mere end det konkrete golde landskab, han opholdt sig i dengang.

At være en stemme i ørkenen er også at lade sit budskab lyde ind over heden og den brune lyng. Ja, ørkenen er et billede på en verden, som glemmer at se, hvad Gud med sit ord gør ved verden.

I den af første af de to skabelsesberetninger i Det gamle Testamente hører vi om, hvordan verden før Gud skabte lyset, jorden og alt levende herpå, var øde og tomt. Tohuwabohu lyder det på hebræisk.

Øde og tomt, det er en ørken. Og her tænker Johannes Døberen ikke blot på verden før den blev skabt, men også på verden nu og her, når vi mennesker gør den til en ørken ved vores selviske forbrug, udnyttelse af resurser og ved vores ødelæggelser, vold og krige.

I disse dage er det ikke mindst billederne fra Syrien, fra Aleppo, som fylder os.

Vi mennesker har det med at gøre verden til en ørken, og godt da at Johannes Døberen her står frem med sit ord og peger direkte på Kristus.

Og godt, at Gud lader det bliver jul. Han har sendt sin søn til verden for her at lade sit ord lyde og sin ånd blæse for at trøste og opmuntre os, for at holde os fast på, hvad vi er givet, og hvad han, Vor Herre fordrer af os, nemlig kærlighed og barmhjertighed.

Det budskab skal siges igen og igen, fordi vi glemmer det, fortrænger det i vores egen jag efter vind. Vi er ikke sat i verden får at få ørkenen til at sprede sig, men vi er sat i verden for at lytte til de stemmer i ørkenen, som ved Guds nåde lyder her.

Gud, hjælp os med at ryste støvet af os, og åben vores øre for din stemme i vort livs ørken. Trøst os med dit ord og brug os til at jævne din vej. Hold os fast på at leve ud af din kærlighed, i ansvar og tro. Kom med din jul, kom snart!

I Jesu navn. Amen